

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය

3

සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යෑමේ දී සහ තිරසර ආර්ථික වර්ධනයට සහාය දැක්වීමේ දී මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායි සම්බන්ධීකරණය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මිල ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යෑම සඳහා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග මුදල් ප්‍රතිපත්තියට ඇතුළත් වන අතර, බදුකරණය, රජයේ වියදම් සහ ණය කළමනාකරණය පිළිබඳ රජය විසින් ගනු ලබන තීරණ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අයත් වේ. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සතුව එකිනෙකට අනුපූරක හෝ එකිනෙකට පටහැනි වූ අරමුණු පැවතිය හැකි අතර, එම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා බලපාන කාල පරාසය එකිනෙකට වෙනස් විය හැකිය. නිදසුනක් ලෙස, 2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදය සමයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පරිදි, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යන ද්විත්වයෙහිම අරමුණ වූයේ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව නැවත ළඟාකර ගැනීමයි. කෙසේ වුවද, ඇතැම් අවස්ථාවල දී මෙම ප්‍රතිපත්තිවල අරමුණු එකිනෙකට වෙනස් වීමට ද ඉඩ ඇත. උද්ධමනය ඉහළ යෑමේ අවදානමක් පවතින විට දී පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවීම මගින් මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රමුඛත්වය ලබා දිය යුතු අතර, මෙය නුදුරු අනාගතයේ දී ආර්ථික වර්ධනය සහ රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය කෙරෙහි ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අරමුණුවලින් වෙනස් විය හැකිය. එසේම, ලිහිල් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මගින් සිදුවන සමස්ත ඉල්ලුම ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, ආර්ථිකයේ පවතින මිල පීඩන පාලනය කිරීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දැඩි කිරීමට සිදුවන අවස්ථා ද පැවතිය හැකිය. මෙවැනි පරස්පරතා පැවතිය ද, එක් එක් පාර්ශ්වයේ අරමුණු, ස්වාධීනත්වය, සහ වගවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, එලදායි මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යෑම රටක දිගු කාලීන සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහ ආර්ථික වර්ධනය කරා යන ගමනට මනා පිටුවහලක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය කාලයත් සමඟ සැලකිය යුතු ලෙස විකාශනය වී ඇත. 1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනත යටතේ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය සම්පව ඒකාබද්ධ වී තිබුණ ද එම කාල පරිච්ඡේදයෙන් වැඩි කාලයක් තුළ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙන් මුදල් ප්‍රතිපත්තියට වූ බලපෑම ඉහළ යෑම නිසා මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ස්වාධීනත්වය සීමිත වූ අතර රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා සහාය දැක්වීමට මහ බැංකුවට බොහෝ විට සිදු විය. මෙම රාමුව 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත යටතේ, වඩාත් ශක්තිමත් සහ පැහැදිලිව නිර්වචනය කරන ලද ආයතනික විධිවිධානයක් බවට පරිවර්තනය විය. මෙම නව නෛතික රාමුව මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කිරීම, වගවීම සහ විනිවිදභාවය පුළුල් කිරීම, ප්‍රතිපත්තිමය අවශ්‍යතා පැහැදිලිව අර්ථ දැක්වීම

සහ එලදායි මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීම ශක්තිමත් කරමින් සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කරයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමට පෙර මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය

මුදල් නීති පනත බලාත්මක වීමත් සමඟ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය රටේ ආයතනික රාමුවට ඇතුළත් කෙරිණි. මුදල් නීති පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල්, මූල්‍ය සහ ගෙවීම් පද්ධතියේ පරිපාලනය, අධීක්ෂණය සහ නියාමනය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය ලෙස මහ බැංකුව ස්ථාපිත කරන ලදී. එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා අනුකූල වන පරිදි මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ව්‍යුහාත්මක රාමුවක් ද සපයන ලදී. මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ඇතුළත් කෙරුණු අතර, මහ බැංකුව රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය නියෝජිතවරයා, බැංකුකරුවා සහ මූල්‍ය උපදේශකවරයා ලෙස නම් කරන ලදී. එසේම, තාවකාලික අත්තිකාරම් සහ අනෙකුත් ණය ක්‍රම මගින් රජය වෙත මූල්‍යන පහසුකම් සැපයීමට මුදල් නීති පනත මගින් මහ බැංකුවට අවසර ලබා දී තිබුණි. සාර්ව ආර්ථික අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් ආර්ථික වර්ධනය, මිල ස්ථායීතාව සහ රැකියා නියුක්තිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා, 1950 වසරේ සිටම, රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් සහ මහ බැංකුව මනා සම්බන්ධීකරණයකින් යුතුව කටයුතු කරන ලදී. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ රජයේ අයවැය හිඟය දිගු කලක් තිස්සේ විශාල වශයෙන් පැවතීම හේතුවෙන් රජය විසින් මූල්‍යනය සඳහා මහ බැංකුව මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීම උද්ධමන පීඩන සහ බාහිර අසමතුලිතතා ඇති වීමට හේතු වූ අතර, විශේෂයෙන්ම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රසාරණය ආර්ථිකයේ දරාගැනීමේ ධාරිතාව ඉක්මවා ගිය අවස්ථාවල දී මෙම තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබුණි. මෙම තත්ත්වය මගින් "Unpleasant Monetarist Arithmetic" සංකල්පය (Sargent Wallace, 1981)¹ නිරූපණය කෙරේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අඛණ්ඩව තිරසර නොවන අයවැය හිඟයක් පවත්වාගෙන යන්නේ නම්, උද්ධමනය පාලනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ද අසාර්ථක විය හැකි අතර, එමගින් මුදල් ප්‍රසාරණය හරහා අයවැය හිඟය මූල්‍යනයට මහ බැංකුවට සිදුවන අතර ඉන් අනාගත මිල ස්ථායීතාව කෙරෙහි බලපෑම් ඇති විය හැකිය. මුදල් නීති පනත මගින් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය සඳහා නිල රාමුවක් සැපයූව ද, එම පනත යටතේ, අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා මහ බැංකුව මත රඳා පවතිමින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි බලපෑම් කිරීමේ අවස්ථාව ද රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට හිමි විය. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, රාජ්‍ය මූල්‍ය

1 Sargent, T. J., & Wallace, N. (1981). Some unpleasant monetarist arithmetic. In Monetarism in the United Kingdom (pp. 15-41). London: Palgrave Macmillan UK.

සිඩනවලින් ප්‍රමාණවත් ලෙස වෙන් වී නොතිබීම හේතුවෙන් 2022 වසරේ දී අත්විඳීමට සිදු වූ පෙර නොවූ ආකාරයේ සමාජ-ආර්ථික අර්බුදයට මෙම ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතාව ද යම් දුරකට හේතු විය හැකි අතර, එමගින් මහ බැංකුවට ස්වාධීන හා ඵලදායී ලෙස කටයුතු කිරීමට තිබූ හැකියාව සීමා විය.

මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ගනු ලැබූ මෘත කාලීන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ

පෙර පැවති නෛතික සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ පැවති දුර්වලතා හඳුනා ගනිමින් සහ මහ බැංකුකරණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රශස්ත භාවිතයන් අනුගමනය කරමින් 2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මුදල් නීති පනත අවලංගු කර මහ බැංකු පනත හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම පනත මගින්, මහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කරමින් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ඵලදායීතාව ඉහළ නංවමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය නිසා මුදල් ප්‍රතිපත්තියට බලපෑම් සිදු විය හැකි අවස්ථාවන් සැලකිය යුතු ලෙස සීමා කරන ලදී. මහ බැංකු පනත යටතේ සිදු කරන ලද කැපී පෙනෙන ප්‍රතිසංස්කරණයක් වනුයේ මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලයෙන් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයෙන් මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා ව ඉවත් කිරීම වන අතර, මෙමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි සෘජු නියෝජනය ව්‍යුහාත්මකව ඉවත් කර මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් කර තිබේ. එම පනත යටතේ, මහ බැංකුව විසින් සෘජුව ම රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම වළක්වා ඇති අතර, රජයේ කෙටි කාලීන මුදල් ප්‍රවාහ අවශ්‍යතා කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා සීමිත තාවකාලික අන්තිකාරම් ලබා දීමට ඉඩ සලසා ඇත. කෙසේ වුවද, 2023 වසරේ දී මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමෙන් පසුව රජය මෙම ප්‍රතිපාදන භාවිත කර නොමැති අතර රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඉහළ යෑම ඊට හේතු වී ඇත. මෙම කරුණුවලට අමතරව, ගෝලීය වශයෙන් ඇති වන හදිසි සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් වැනි සුවිශේෂී අවස්ථාවල දී පාර්ලිමේන්තු අනුමැතියට යටත්ව අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා ඉඩ සැලසෙන ප්‍රතිපාදන ද මෙයට ඇතුළත් වේ. මේ අතර, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල ව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ වගකීම් මහ බැංකුව වෙතින් රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය වෙත පැවරීම මගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මහ බැංකුව සතු ආයතනික ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරයි. මුදල් ප්‍රතිපත්ති සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර ඵලදායී සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කරමින් මහ බැංකු පනතට අමතර ව, 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත බලාත්මක කිරීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු විය. අයවැයකරණය සඳහා පැහැදිලි නෛතික රාමුවක් සැපයීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම්වල වගවීම ශක්තිමත් කිරීම සහ විනිවිදභාවය ඉහළ නැංවීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලන ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රධාන පදනම ලෙස 2024 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී බලාත්මක කළ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත ක්‍රියාත්මක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අතර සම්බන්ධීකරණයේ වත්මන් තත්ත්වය

මෑත කාලීන නෛතික සංශෝධන යටතේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමු පැහැදිලිව වෙන් කිරීමත් සමඟ රාජ්‍ය මූල්‍ය, මුදල් සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණ සභාව ස්ථාපිත කිරීම මගින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය ආයතනගතකරණය සඳහා මහ බැංකු පනත යටතේ විශේෂ විධිවිධාන සකසන ලදී. මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා මහ බැංකුව අතර සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා, ඉදිරි දැක්ම සහ අවදානම් පිළිබඳව සාකච්ඡා පැවැත්වීමේ සහ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමේ විධිමත් යාන්ත්‍රණය ලෙස සම්බන්ධීකරණ සභාව කටයුතු කරයි. මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සාමාජිකයින් ලෙස කටයුතු කරන මෙම සම්බන්ධීකරණ සභාවට, මහ බැංකුවේ සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන්හි ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සහභාගී වෙති. කාර්තුමය වශයෙන් රැස් වන මෙම සම්බන්ධීකරණ සභාව, අදාළ මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසන අතර ම, වඩාත් දැනුවත් සහ ඒකාබද්ධ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමට සහාය දක්වයි. සම්බන්ධීකරණ සභා රැස්වීම්වලට සමගාමීව, මෑත කාලයක සිට සම්බන්ධීකරණ සභාවේ කටයුතු පහසු කිරීම සඳහාත් මහ බැංකුව සහ මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය අතර විශ්ලේෂණාත්මක මැදිහත්වීම් සහ මෙහෙයුම් සම්බන්ධීකරණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහාත් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන්හි අදාළ නිලධාරීන් අතර තාක්ෂණික මට්ටමේ රැස්වීම් ද පවත්වනු ලැබේ.

සම්බන්ධීකරණ සභාවට අමතරව, මහ බැංකු පනත මගින් මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව හරහා මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ඵලදායී අන්තර්-ආයතනික සම්බන්ධීකරණයක් සපයයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපතිවරයාගේ සහාපතිත්වයෙන් යුතු මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව සඳහා මහ බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්, මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරනු ලබන මහා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයෙකු සහ අනෙකුත් නියාමන ආයතන සහභාගී වෙති. මෙම අන්තර්-ආයතනික ව්‍යුහය මගින්, කාලෝචිත තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම, ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව දැනුම්වත්ව සිදු කෙරෙන සාකච්ඡා සහ සාර්ව විචක්ෂණ රාමුවක් තුළ පද්ධතිමය අවදානම් මනා සම්බන්ධීකරණයෙන් යුතුව ඇගයීම සඳහා පහසුකම් සලසන අතර, එමගින් සමස්ත මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ සහ මනාව ගැලපෙන ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට සහාය දක්වයි. මීට අමතරව, මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය අතර ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම, අර්බුදකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමේ සූදානම ඉහළ නැංවීම සහ මෑත කාලීන ආර්ථික අර්බුදය මගින් මූල්‍ය අංශයට එල්ල වී ඇති වක්‍ර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍ර අර්බුද කළමනාකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

මෙම කමිටුව මගින්, මූල්‍ය පද්ධතිය ආශ්‍රිතව මතු වන අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී අදාළ බලධාරීන් අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණයක් ගොඩනගයි.

මේ අතර, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත යටතේ රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී. මහා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයා සභාපතිත්වය දරන රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, මහ බැංකුව විසින් පත් කරන ලද නියෝජිතයින් දෙදෙනෙකු ද ඇතුළුව සාමාජිකයින් නව දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ග සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල වන බව සහතික කිරීම, ණය ගැනීමේ සැලසුම් ඇගයීම සහ දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් විශ්ලේෂණය කිරීම රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව වෙත පැවරී ඇත. රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව තුළ මහ බැංකුවේ නියෝජනය මගින්, රජයේ ණය කළමනාකරණ තීරණ කෙරෙහි මහ බැංකුවේ සෘජු බලපෑමක් සිදු නොවන පරිදි රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණයට සහාය වෙමින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

සාර්ව ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා අතර පවතින සමීප සහ අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාව මගින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරයි. ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු සම්බන්ධව මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් තීරණ ගැනීමේ දී, එම ගනු ලබන තීරණවල අනුකූලතාව සහ සම්බන්ධීකරණය සහතික කිරීම සඳහා ආයතන දෙකම අතර නිරන්තර සන්නිවේදනයක් සහ සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගනියි. මීට අමතරව, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සඳහා පරිපූර්ණ ප්‍රවේශයක් (holistic approach) අනුගමනය කරමින්, සම්බන්ධීකරණය අවශ්‍ය වන කටයුතුවල දී අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ සහ රාජ්‍ය ආයතන සමඟ මහ බැංකුව එලදායී සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගනියි. විශේෂයෙන්ම, එක්සත් ජනපද තීරුබදු ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම, දිව්‍යා සුළු කුණාටුව හේතුවෙන් ඇති වූ අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් සහ මැදපෙරදිග කලාපයේ වර්ධනය වන යුදමය වාතාවරණය වැනි දේශීය සහ ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ මට්ටමක

පවතින කාලසීමාවන්හි දී, රජය සහ මහ බැංකුව අතර පැවති මනා සම්බන්ධීකරණය, අවදානම් තක්සේරු කිරීමටත්, කාලෝචිත ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිචාර අනුගමනය කිරීමටත් උපකාරී වූ අතර, එමගින් එය සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීමට සහ ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.

තවද, මහ බැංකු පනතේ විධිවිධාන අනුව, බලධාරීන් අතර පවත්නා ඉහළ සම්බන්ධීකරණයකින් සහ පූර්ණ තක්සේරුවකින් පසුව, නමුත් ශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ රජය සහ මහ බැංකුව එක්ව උද්ධමන ඉලක්කය තීරණය කරනු ලබයි.

2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු අපේක්ෂා කළ කාලයට පෙර ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීම මගින්, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි ඇති කිරීමේ දී මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණයක් පැවතීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනෙහි සහාය ඇතිව, නිවැරදි රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග, විවක්ෂණශීලී මුදල් ප්‍රතිපත්ති මෙන්ම ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් උද්ධමනය ස්ථායී තත්ත්වයට පත් කිරීමට, රාජ්‍ය මූල්‍ය ශක්තිමත් කිරීමට සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යළි ස්ථාපිත කිරීමට රටට අවස්ථාව හිමි විය. දැඩි ආර්ථික පීඩා පැවති කාලපරිච්ඡේදයකින් පසුව නැවතත් ආර්ථික ස්ථායීතාව ළඟා කර ගැනීමේ දී, මෙම සම්බන්ධීකරණ ප්‍රවේශය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලදී.

හිමගනය

2022 වසරේ ඇති වූ සමාජ-ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව හඳුන්වා දෙන ලද මෑත කාලීන නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ මගින්, ඉහළ වගවීම සහ විනිවිදභාවය මත පදනම්ව මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති පැහැදිලිව වෙන්කර ඇති අතර ඒවා තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ඇත. මේ අතරම, මෙම ප්‍රතිපත්ති මගින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහ තිරසර ආර්ථික වර්ධනයට සහාය දක්වමින්, මුදල්-රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය සඳහා වන ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණය සුරක්ෂිත කරයි. ඉදිරි කාල වකවානුව තුළ දී, වඩාත් හිතකර ආර්ථික ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අතර පවතින තිරසර සහ එලදායී සම්බන්ධීකරණය අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස පවතිනු ඇත.

